



# SyTy-hanke: Lastensuojelun systeemisen toimintamallin levittäminen ja juurruttaminen

## Lastensuojelun kesäpäivät 5.6.2019



TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

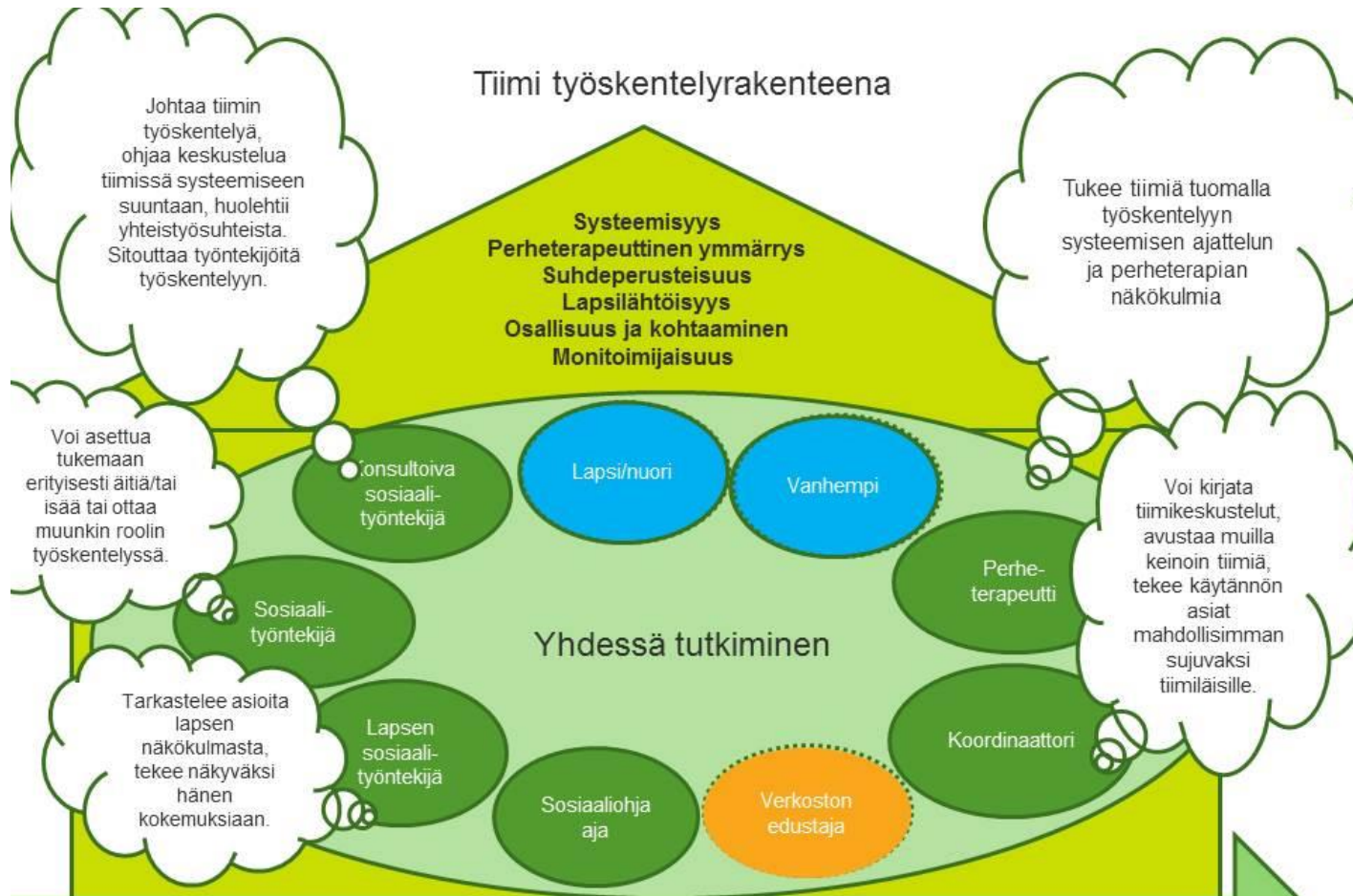
# SYSTEMISYYS LASTEN JA PERHEIDEN KANSSA TEHTÄVÄSSÄ TYÖSSÄ

- Tapa tarkastella ihmistä ja ympäristöä kokonaisvaltaisena systeeminä, jossa kaikki vaikuttaa kaikkeen –unohtamatta yksilöä (lastensuojeluasiat kompleksisia)
- Huomio ihmissuhteissa sekä järjestelmän osien välisissä ja sisäisissä vuorovaikutussuhteissa
- Yhden osion muutos aiheuttaa muutoksen myös muissa systeemin osissa
- Työskentelyä suhteiden kanssa ja suhteissa (vrt. palveluihin ohjaaminen)

# LASTENSUOJELUN SYSTEEMINEN TOIMINTAMALLI

- Kyse ei ole menetelmästä: Mallissa yhdistyy työote ja sitä tukeva rakenne: reflektiivinen tiimi ja tiimikokoukset
- Tiimien työotteena systeeminen, suhdeperustainen lähestymistapa
- Työotteessa keskeistä on työskennellä siten, että aluksi pysähdytään ja tutkitaan kunnioittavasti, lupaa kysyen, moniäänisesti ja monipuolisesti yhdessä
- Keskeistä on lapsen elämäntilanteen tutkiminen ja työskentely ihmissuhteiden näkökulmasta (perhe, suku, laajempi yhteisö)
- Jaettu, yhteistoiminnallinen, dialoginen asiantuntijuus
- Työote voi haastaa työntekijän ammatillista ajattelua ja tyyliä paljonkin, toisaalta työotteessa paljon sellaista, jota jo käytetään ja pidetään tärkeänä

# Tiimi työskentelyrakenteena



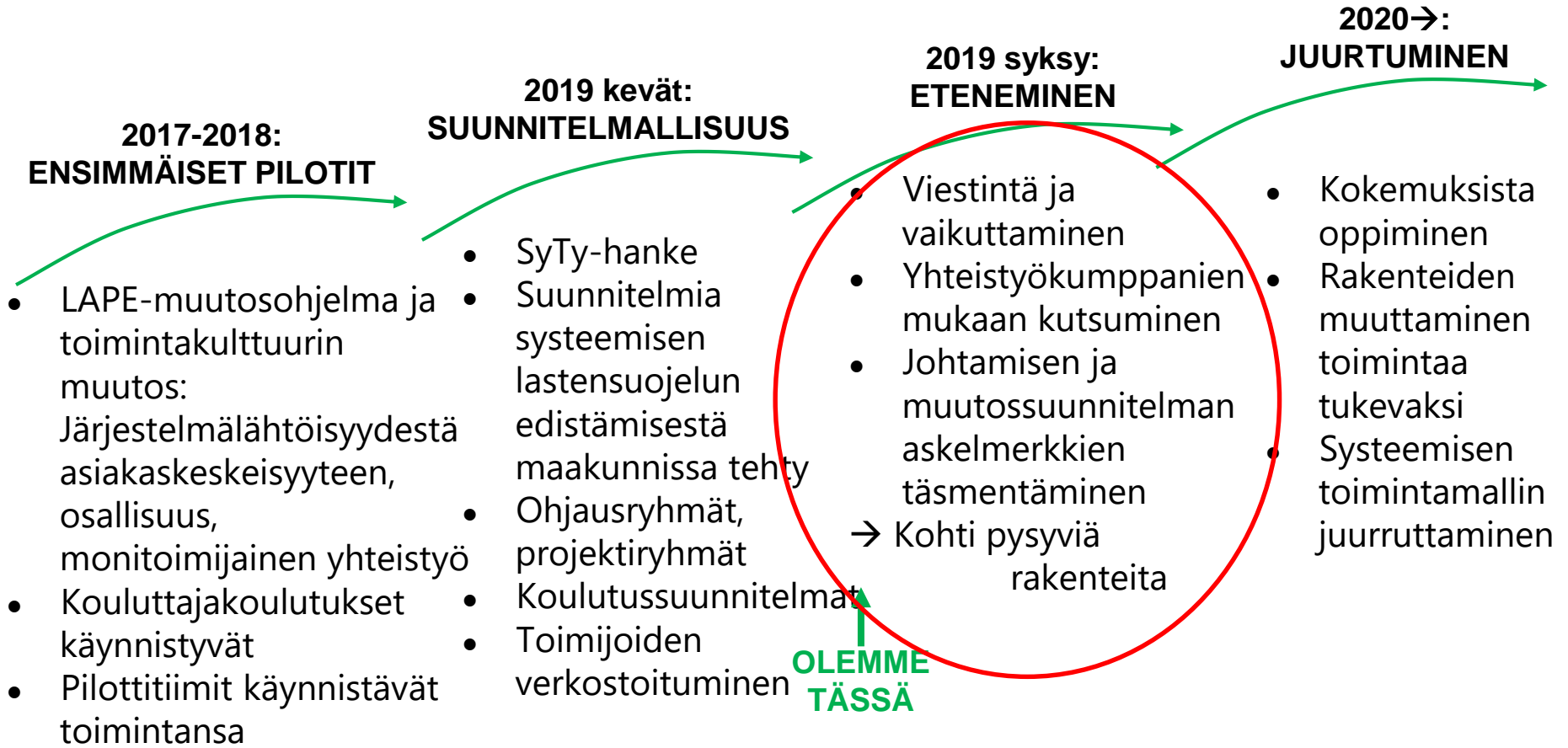
Muut palvelut tiiviissä yhteistyössä: lapsiperhesosiaalityö, aikuissosiaalityö, perhekeskus, peruspalvelut, kasvat- ja perheneuvola, lasten- ja nuorisopsykiatria

# TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Koordinaattorit, ohjausryhmät, projektiryhmät	THL
Koulutusten koordinointi oman maakunnan alueella	Suunnittelee ja järjestää kouluttajakoulutukset
Pysyvän maakunnallisen kouluttajapankin perustaminen ja koordinointi	Tukee koordinaattoreita ja muita alueen toimijoita <ul style="list-style-type: none"><li>○ työpajat, seminaarit, verkostopäivät</li><li>○ materiaalit</li><li>○ henkilökohtainen tuki</li></ul>
Viestintä ja vaikuttamissuunnitelman valmistelu ja toteutus	→ Hoitaa samoja asioita valtakunnan tasolla
Pysyvän toimeenpanon suunnittelu ja pysyvien toimeenpanoa tukevien rakenteiden valmistelu ja toteutus	Tukee maakuntia toimeenpanon arvioinnissa ja toteuttaa kansallisella tasolla arviointitutkimuksen
SyTy-malliin liittyvän arvioinnin suunnittelu, THL:n kanssa tehtävän tutkimusyhteistyön koordinointi	Toimii viestinviejänä SyTy-hankkeen asioissa ministeriöön ja LAPE-johtoon
Malliin liittyvien esitysten ja päätösten valmistelu päätöksentekoa varten	

# Systemisen lastensuojelun eteneminen

2017-2020



# VIESTINTÄ JA VAIKUTTAMISSUUNNITELMA

Viestinnässä eri suuntiin ja erityisesti johdon suuntaan kootaan tietoa ja nostetaan läpi hankkeen esiin sitä, miten malli vaikuttaa

- asiakkaana olevien lasten ja perheiden tarpeisiin vastaamiseen, kokemuksiin palveluista ja osallisuuteen
- lastensuojelutyön laatuun ja työntekijöiden osaamiseen
- moniammatilliseen työhön ja integraatioon
- työntekijöiden kokemaan tukeen, työn organisointiin ja työolosuhteisiin
- lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin sekä työntekijöiden saatavuuteen ja pysyvyyteen

# ARVIOINTI- JA TUTKIMUSTIEDON TUOTTAMINEN MALLIN VAIKUTUKSISTA JA KEHITTÄMISTARPEISTA

Elina Aaltion ja Nanne Isokuortin tutkimus

<http://www.julkari.fi/handle/10024/137709>

- **Ohjelmateoria:** yhteinen käsitys mallin ydinelementeistä ja – olemuksesta, mitä ovat toimintamallin keskeiset tiedot, taidot ja menetelmät? Selkiytetään ymmärrystä siitä, mikä mallissa tuottaa toivotut tulokset
- Hankkeeseen rekrytoitu tutkija jatkaa mallin leviämistä seuraavien tietojen kokoamista.
- Lisäksi on tulossa tutkimuskatsaus, jonka tavoitteena on löytää asiakaskohtaisen vaikuttavuustiedon seurantaan sopiva mittari.





# JOHTAMISVALMENNUSPAKETTI

- Synesis oy & THL
- Uuden toimintamallin omaksuminen edellyttää taitavaa johtamista: Myös johtajilta vaaditaan uudenlaista osaamista ja toimintatapoja
- Systeemisen lastensuojelun toiminta edellyttää systeemisiä muutoksia koko palvelujärjestelmässä
- Johtajien on hahmotettava, mihin pitää kiinnittää huomio ja miten muutosta luotsataan yhdessä työntekijöiden, yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden kanssa
- Johtamismalli koostuu kuudesta osasta: **Arvot, Rakenteet, Osaaminen, Toimintaympäristö, Kustannukset, Muutosprosessi**



# MISSÄ MENNÄÄN TÄLLÄ HETKELLÄ

- Koulutussuunnitelmat lähes kaikilla alueilla tehty
- Osassa maakunnista kiinnitetty huomiota huolelliseen tavoitteenasettelukeskusteluun, myös johdon tasolla ja lautakunnissa, mutta monilla alueilla tässä vielä tekemistä
- Mallin toimeenpanoa tukee, jos johdon tasolla tehty selkeä linjaus lastensuojelun sosiaalityön kehittämisen tapahtuvan systeemisen lastensuojelutyön mallin mukaiseksi
- Kymmenellä alueella (yht 18) tavoitteeksi on asetettu, että kaikki lastensuojelutiimit koulutetaan vuoden 2020 loppuun mennessä.

- Muiden toimijoiden perehdytykseen kiinnitetty hyvin huomiota, lähes kaikilta löytyy jonkinlainen suunnitelma tähän
- Systeminen ajattelu ja toimintamalli kiinnostaa myös sijaishuollossa, perhesosiaalityössä, aikuissosiaalityössä, oppilashuollossa...
- Kunnissa on selkiytetty lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisen työskentelyn rajaa ja joissain kunnissa on tämän myötä saatu asiakasmäärät kohtuullisiksi
- Myös vakansseja lisätty
- Perheterapeuttien saatavuus on suuri ongelma monella alueella
- Työntekijöiden vaihtuvuus aiheuttaa haasteita: Kuinka huolehditaan jatkossa uusien työntekijöiden koulutuksesta?

- Joillain alueilla suunnitelma kouluttajaverkoston kokoamisesta ja ylläpitämisestä – THL:n rooli?
- Kouluttajaresurssin turvaaminen kaikkiin kuntiin?
- Systemistä toimintamallia tukeva työnohjaus on monella alueella vielä suunnittelematta
- Oppilaitosyhteistyötä viritelty usean maakunnan alueella
- Osa maakunnista on miettinyt jo, kuinka toimintamallin tuloksia arvioidaan, mutta monilla alueilla asia on vielä auki.

# TULEVIA SYTY-TAPAHTUMIA

- 9.9. Systemisen lastensuojelun johtaminen
- 10.10. Yhteinen työpaja SyTy ja perhekeskusverkosto
- 22.10. Työpaja IV: Kohti pysyviä rakenteita
- 12.11. SyTy-hankkeen päätösseminaari
- Konsultoivien sosiaalityöntekijöiden päivä
- Koordinaattorien päivä
- Perheterapeuttien päivä
- Tutkimustyöpaja hankekoordinaattoreille

Lisätietoja:Nanna Miettunen

Projektipäällikkö

SyTy-hanke (Lastensuojelun systemisen lastensuojelun käyttöönotto ja juurruttamishanke)

p. 029 5247358

[nanna.miettunen@thl.fi](mailto:nanna.miettunen@thl.fi)

